

BASELSKA KONVENCIJA O NADZORU PREKOGRANIČNOG PROMETA OPASNOG OTPADA I NJEGOVU ODLAGANJU

Članak 1.

Predmet Konvencije

1. Za potrebe ove Konvencije, sljedeće vrste otpada koje se nalaze u prekograničnom prometu smatrat će se "opasnim otpadom":
  - (a) Otpad koji spada u bilo koju kategoriju iz Dodatka I, osim onog otpada koji nema niti jedno od obilježja navedenih u Dodatku III, i
  - (b) Otpad koji nije obuhvaćen stavkom (a), ali je definiran kao, ili se smatra, opasnim otpadom prema domaćem zakonodavstvu države Potpisnice koja ga izvozi, uvozi ili prevozi u prolazu.
2. Za potrebe ove Konvencije, otpad koji spada u bilo koju kategoriju iz Dodatka II, a nalazi se u prekograničnom prometu, smatrat će se "drugih vrstama otpada".
3. Otpad koji, stoga što je radioaktivan, podliježe drugim ustrojima međunarodnog nadzora primjenjivima posebno na radioaktivne materijale, uključujući i međunarodne instrumente, nije predmet ove Konvencije.
4. Otpad koji nastaje usljed uobičajenog pogona brodova, ispuštanje s kojih je obuhvaćeno drugim međunarodnim instrumentom, nije uključen u opseg ove Konvencije.

Članak 2.

Definicije Za potrebe ove Konvencije:

1. "Otpad" su materije ili predmeti koji se odlažu, namjera, vaju ili , moraju odlagati prema odredbama domaćih propisa;
2. "Zbrinjavanje" podrazumijeva skupljanje, odvoz i odlaganje opasnog i drugih vrsta otpada, uključujući i naknadnu brigu o odlagališnim lokacijama;
3. "Prekogranični promet" podrazumijeva promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada s područja pod nacionalnom jurisdikcijom jedne države na ili kroz područje pod nacionalnom jurisdikcijom druge države ili na ili kroz područje koje nije pod nacionalnom jurisdikcijom niti jedne države, pod uvjetom da su u promet uključene barem dvije države; ;
4. "Odlaganje" podrazumijeva bilo koju od radnji propisanih u Dodatku IV ovoj Konvenciji;
5. "Odobrena lokacija ili objekt" podrazumijeva lokaciju ili objekt za odlaganje opasnog otpada ili drugih vrsta otpada za koje je izdano ovlaštenje ili dozvola od strane državne ustanove nadležne za područje na kojemu se objekt nalazi;
6. "Ovlaštena ustanova" podrazumijeva neku vladinu ustanovu na koju je Potpisnica ove Konvencije, za odgovarajuća geografska područja, prenijela odgovornost za primanje obavijesti o prekograničnom kretanju opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, kao i svih drugih uz to vezanih obavijesti, te za odgovaranje na takve obavijesti, prema Članku 6; ,
7. "Središte" podrazumijeva pravnu osobu Potpisnice na koju se poziva Članak 5, a koja je odgovorna za prihvata, prijem i dostavljanje obavijesti prema Člancima 13. i 18;
8. "Zbrinjavanje opasnog i drugih vrsta otpada neštetno za okolinu" podrazumijeva poduzimanje svih praktičnih koraka da bi se osiguralo da se opasni otpad ili druge vrste otpada zbrinjavaju tako da se zaštiti ljudsko zdravlje i okolina od atetnog djelovanja takvog otpada;
9. "područje pod nacionalnom jurisdikcijom dri,ave" podrazumijeva teritorij, morski ili zračni prostor na kojemu ta država ima upravnu i zakonodavnu odgovornost u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na zaštitu ljudskog zdravlja ili okoline;
10. "Država izvoznica" podrazumijeva Potpisnicu iz koje se planira pokrenuti ili je pokrenut prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada;

11. "Država, uvoznica" podrazumijeva Potpisnicu u koju je planiran prekogranični promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada, u svrhu odlaganja u toj državi ili utovara prije odlaganja na području koje nije pod jurisdikcijom ni jedne države;
12. "Tranzitna država" podrazumijeva državu, osim države izvoznice ili uvoznice, kroz koju je planiran promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada;
13. "Zainteresirane države" podrazumijeva Potpisnice koje su države izvoznice ili uvoznice, ili tranzitne države bez obzira da li su Potpisnice Konvencije;
14. "Osoba" podrazumijeva fizičku ili pravnu osobu;
15. "Izvoznik" podrazumijeva bilo koju osobu pod jurisdikcijom države izvoznice koja organizira izvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
18. "Uvoznik" podrazumijeva bilo koju osobu pod jurisdikcijom države uvoznice koja organizira uvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
17. "Prijevoznik" podrazumijeva bilo koju osobu koja obavlja prijevoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada;
18. "Proizvođač" podrazumijeva bilo koju osobu čijom djelatnošću nastaje opasni otpad ili druge vrste otpada ili, ako ta osoba nije poznata, osobu koja posjeduje, odnosno nadzire taj otpad;
18. "Odlagač" podrazumijeva bilo koju osobu kojoj se isporučuje opasni otpad ili druge vrste otpada i koja obavlja odlaganje takvog otpada;
20. "Organizacija za političko, odnosno gospodarsko udruživanje" podrazumijeva organizaciju koju čine suverene države, a na koju su države članice prenijele ovlasti vezane za pitanja koja se uređuju ovom Konvencijom i na koju su prenesena potrebna ovlaštenja, u skladu s međunarodnim postupcima, za potpisivanje; potvrđivanje, prihvaćanje, odobrenje, formalnu potvrdu ili pristupanje ovoj Konvenciji;
21. "Nezakonit promet" podrazumijeva bilo kakav prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada prema Članku 9.

Članak 3.

Nacionalne definicije opasnog otpada

1. Svaka Potpisnica Konvencije treba, u roku od šest mjeseci od pristupanja Konvenciji, obavijestiti Tajništvo Konvencije o otpadu, osim otpada navedenog u Dodacima I i II, koji se prema domaćem zakonodavstvu smatra ili definira opasnim, kao i o svim zahtjevima koji se odnose na postupke prekograničnog prometa primjenjive na takav otpad.
2. Svaka Potpisnica treba obavijestiti Tajništvo o svim značajnim promjenama u odnosu na obavijest koju je dala prema zahtjevima stavka 1, gore.
3. Tajništvo će potom obavijestiti sve Potpisnice o obavijesti koju je primilo vezano za stavke 1, i 2.
4. Potpisnice su odgovorne da obavijesti koje su dobile od Tajništva prema stavku 3. stave na raspolaganje svojim izvoznicima.

Članak 4.

Opće obveze

1. (a) Potpisnice koje koriste svoje pravo da zabrane uvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u svrhu njegova odlaganja obavijestit će druge Potpisnice o svojoj odluci, prema Članku 13.
- (b) Potpisnice će zabraniti ili neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada Potpisnicama koje su zabranile uvoz takvog otpada, kada su o tome obaviještene u skladu s podstavkom (a), gore.

(c) Potpisnice će zabraniti ili neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u državu uvoznicu koja nije zabranila uvoz takvog otpada, ako država uvoznica nije dala pismeni pristanak na određeni uvoz.

2. Svaka Potpisnica treba poduzeti odgovarajuće mjere da:

(a) Osigura da se proizvodnja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na njezinu teritoriju svede na najmanju mjeru, uzimajući u obzir društvene, tehnološke i privredne aspekte.

(b) Osigura raspoloživost odgovarajućih odlagališnih objekata za po okolinu nešteto zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji će se, u najvećoj mogućoj mjeri, smjestiti na njezinu teritoriju, bez obzira na to koje je mjesto njegova odlaganja.

(c) Osigura da osobe koje u njoj rade na zbrinjavanju opasnog otpada ili drugih vrsta otpada poduzmu sve potrebne korake da se spriječi zagađivanje usljed zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i da, u slučaju da dođe do zagađenja, smanje na najmanju mjeru posljedice tog zagađivanja po ljudsko zdravlje i okolinu.

(d) Osigura da se prekogranični promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada smanji na najmanju mjeru, u skladu sa zbrinjavanjem otpada koje će biti nešteto za okolinu i djelotvorno, kao i da se provodi tako da se ljudsko zdravlje i okolina zaštite od štetnih posljedica takvog prometa.

(e) Ne dozvoli izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u državu ili grupu država koje spadaju u organizaciju za privredno, odnosno političko udruživanje u kojoj su Potpisnice Konvencije, a posebno zemlje u razvoju, koje su svojim zakonodavstvom zabranile bilo kakav uvoz, ili ako postoji razlog za sumnju da otpad o kojemu je riječ neće biti zbrinut ispravno i nešteto po okolinu, prema mjerilima o kojima Potpisnice trebaju odlučiti na svom prvom sastanku.

(f) Zahtijeva da se obavijest o prijedlogu za međunarodni promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada dostavi zainteresiranim državama, u skladu s Dodatkom V A, da bi se jasno naveli učinci predloženog prometa na ljudsko zdravlje i okolinu.

(g) Spriječi uvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada ako ima razloga vjerovati da se predmetni otpad neće zbrinuti na način nešteto za okolinu;

(h) Surađivati s drugim Potpisnicama i zainteresiranim organizacijama, izravno ili preko Tajništva, u djelatnostima koje uključuju i širenje obavijesti o prekograničnom prometu opasnog otpada i drugih vrsta otpada, u cilju poboljšanja zbrinjavanja takvog otpada na način nešteto za okolinu i sprečavanje nezakonitog prometa;

3. Potpisnice smatraju nezakoniti promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada kriminalnom radnjom.

4. Svaka Potpisnica treba poduzeti odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za primjenu i provođenje odredbi ove Konvencije, uključujući i mjere za sprečavanje i kažnjavanje ponašanja koje je u suprotnosti s Konvencijom.

5. Potpisnica neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u državu nepotpisnicu, niti uvoz iz države nepotpisnice.

6. Potpisnice su suglasne da neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji bi trebao biti odložen u područje južno od 60° južne geografske širine, bez obzira da li je takav otpad predmet prekograničnog prometa.

7. Nadalje, svaka Potpisnica treba:

(a) Zabraniti svim osobama koje su pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom da prevoze ili odlažu opasni otpad ili druge vrste otpada, osim kada su takve osobe ovlaštene ili imaju dozvolu za obavljanje takve djelatnosti;

(b) Zahtijevati da opasni otpad i druge vrste otpada koje su predmet prekograničnog prometa budu pakirani, označeni i prevezeni u skladu s općeprihvaćenim i priznatim međunarodnim pravilima i standardima za pakiranje, označavanje i prijevoz, vodeći računa o međunarodnom prihvaćenom djelovanju u tom području;

(c) Zahtijevati da opasni otpad i druge vrste otpada budu popraćeni dokumentom o prometu od točke iz koje prekogranični promet kreće do točke odlaganja.

8. Svaka Potpisnica treba zahtijevati da se opasni otpad i druge vrste otpada koje se izvoze zbrinjavaju na način neštetan za okolinu u državi uvoznici ili drugdje. O tehničkim uputama za zbrinjavanje otpada na način neštetan za okolinu prema odredbama ove Konvencije odlučit će Potpisnice na svom prvom sastanku.

9. Potpisnice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere da se osigura da se prekogranični promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada dozvoli samo u slučaju:

(a) da država izvoznica nema tehničke mogućnosti i potrebna postrojenja, kapacitete ili odgovarajuće odlagališne lokacije za odlaganje predmetnog otpada na djelotvoran i za okolinu neštetan način; ili

(b) da je otpad o kojemu je riječ potreban kao sirovina za reciklažnu ili regeneracijsku industriju države uvoznice, ili

(c) da je prekogranični promet o kojemu je riječ u skladu s drugim mjerilima o kojima odlučuje Potpisnica, pod uvjetom da se ta mjerila ne razlikuju od ciljeva ove Konvencije.

10. Obaveze koje prema ovoj Konvenciji imaju zemlje u kojima nastaje opasni otpad i druge vrste otpada u pogledu zahtjeva da se tim otpadom rukuje na način koji je neštetan za okolinu ne mogu se ni pod kojim uvjetima prenijeti na države uvoznice ili tranzitne države.

11. Ništa iz ove Konvencije neće sprečavati Potpisnicu da postavi dodatne zahtjeve koji su u skladu s odredbama ove Konvencije i pravilima međunarodnog prava, s ciljem bolje zaštite ljudskog zdravlja i okoline.

12. Ništa iz ove Konvencije neće ni na koji način utjecati na suverenitet država nad njihovim teritorijalnim morem koji je ustanovljen prema međunarodnom pravu, kao ni na suverena prava i ovlasti koju te države imaju u svojim posebnim privrednim područjima i na svojim kopnenim teritorijima u skladu s međunarodnim pravom, kao ni na korištenje navigacijskih prava i sloboda od strane brodova i zrakoplova svih država, prema odredbama međunarodnog prava koje se prenosi i u odgovarajuće međunarodne instrumente.

13. Potpisnice trebaju poduzeti periodičke preglede mogućnosti smanjenja količine, odnosno zagađivačkog potencijala opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji se izvozi u druge države, posebno u zemlje u razvoju.

Članak 5.

Određivanje ovlaštenih ustanova i središta

Da bi se olakšala primjena ove Konvencije, njezine I Potpisnice će:

1. Imenovati ili ustanoviti jednu ili više ovlaštenih ustanova i jedno središte. Kada je riječ o tranzitnoj državi, za prijem obavijesti bit će imenovana jedna ovlaštena ustanova.

2. Obavijestiti Tajništvo, u roku od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za njih, koje su ustanove imenovali kao svoja središta i ovlaštene ustanove.

3. Obavijestiti Tajništvo, u roku od mjesec dana od donošenja odluke, o svim promjenama koje se odnose na I odluke iz stavka 2, gore.

Članak 6.

Prekogranični promet između Potpisnica

1. Država izvoznica obavijestit će, ili će zahtijevati od proizvođača ili izvoznika otpada da pismeno obavijesti, putem ovlaštene ustanove države izvoznice, ovlaštenu ustanovu zainteresirane države o svakom predloženom prekograničnom prometu opasnog otpada ili drugih vrsta otpada. Takve obavijesti trebaju sadržavati izričaje i obavijesti propisane u Dodatku V A, napisane na jeziku prihvatljivom za državu uvoznicu. Svakoj od zainteresiranih zemalja treba poslati samo jednu obavijest.
2. Država uvoznica treba pismeno odgovoriti pošiljaocu obavijesti, suglašavajući se s prometom uz uvjete ili bez njih, odbijajući dozvolu za promet ili zahtijevajući dodatne podatke. Kopiju konačnog odgovora države uvoznice treba poslati ovlaštenim ustanovama zainteresiranih država koje su Potpisnice Konvencije.
3. Država izvoznica neće dozvoliti proizvođaču ili izvozniku otpada da započne prekogranični promet dak ne dobije pismenu potvrdu da je:
  - (a) Pošiljalac obavijesti primio pismenu suglasnost države uvoznice, i
  - (b) Pošiljalac obavijesti dobio od države uvoznice potvrdu o postojanju ugovora između izvoznika i odlagača u kojoj se propisuje po okolinu neštetno odlaganje otpada o kojemu je riječ.
4. Svaka tranzitna država koja je i Potpisnica treba prijem obavijesti odmah potvrditi pošiljaocu. Može potom odgovoriti pošiljaocu i pismeno, u roku od 80 dana, suglašavajući se s prometom uz uvjete ili bez njih, odbijajući dozvolu za promet ili zahtijevajući dodatne podatke. Država izvoznica neće dozvoliti započinjanje prekograničnog prometa prije nego primi pismeni pristanak tranzitne države. Međutim, ako u bilo kojem trenutku neka Potpisnica odluči da ne zahtijeva, općenito ili pod određenim uvjetima, prethodnu pismenu suglasnost za tranzitni prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, ili da izmijeni svoje zahtjeve u tom pogledu, ona će unaprijed obavijestiti druge Potpisnice o svojoj odluci u skladu s Člankom 13. U ovakvom slučaju, ako država izvoznica ne dobije nikakav odgovor u roku od 60 dana nakon što je država tranzita primila obavijest, država izvoznica može dozvoliti da izvoz krene preko tranzitne države.
5. U slučaju prekograničnog prometa otpada kod kojega se otpad pravno definira ili smatra opasnim samo:
  - (a) Od strane države izvoznice, zahtjevi stavka 9. ovog Članka koji se odnosi na uvoznika ili odlagača i države uvoznice primjenjivat će se mutatis mutandis na izvoznika, odnosno državu izvoznicu;
  - (b) Od strane države uvoznice, ili od strane država uvoznica i tranzitnih država koje su Potpisnice ove Konvencije, zahtjevi stavaka 1, 3, 4 i 6 ovoga Članka koji se primjenjuju na izvoznika i državu izvoznicu odnosit će se mutatis mutandis na uvoznika ili odlagača, odnosno državu uvoznicu; ili
  - (c) -Od strane tranzitne države koja je Potpisnica, odredbe stavka 4. primjenjivat će se na takvu državu. e. Država izvoznica može, uz pismenu suglasnost za zainteresiranih država, dozvoliti proizvođaču ili izvozniku otpada da koristi opću obavijest kada se opasni otpad ili druge vrste otpada istih fizikalnih i kemijskih obilježja redovito otpremaju istom odlagaču preko iste izlazne carinske ispostave države izvoznice, preko iste ulazne carinske ispostave zemlje uvoznice i, u slučaju prolaza, preko iste ulazne i izlazne carinske ispostave tranzitne države ili država,
7. Zainteresirane države mogu izdati svoju pismenu suglasnost na primjenu opće obavijesti iz stavka 6, uz dostavu određenih podataka, kao što su točne količine ili periodički popisi opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji se otprema.

8. Opća obavijest i pismena suglasnost iz stavka 6. i 7. mogu pokrivati višekratne otpreme opasnog otpada i drugih vrsta otpada tijekom razdoblja od najviše 12 mjeseci.
9. Potpisnice će zahtijevati da svaka osoba koja preuzme odgovornost za prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada potpiše dokument o prometu po isporuci ili po prijemu otpada o kojemu je riječ. One će zahtijevati da odlagač obavijesti i izvoznika i ovlaštenu ustanovu države izvoznice o prijemu predmetnog otpada od strane odlagača i, u određenom roku, o završetku odlaganja prema zahtjevima iz obavijesti. Ako država izvoznica ne primi takvu obavijest, ovlaštena ustanova države izvoznice ili izvoznik obavijestit će o tome državu uvoznicu.
10. Obavijest i odgovor koji se zahtijevaju ovim Člankom prenijet će se ovlaštenim ustanovama zainteresiranih Potpisnica ili odgovarajućim vladinim ustanovama u slučaju zemalja nepotpisnica.
11. Svaki prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada treba biti pokriven osiguranjem, jamstvom ili drugom garancijom koju može zahtijevati država uvoznica ili bilo koja tranzitna država koja je Potpisnica.

Članak 7.

Prekogranični promet iz države Potpisnice kroz države koje nisu Potpisnice

Stavak 2. Članka 6. Konvencije primjenjivat će se mutatis mutandis na prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada iz Potpisnice preko države ili država koje nisu Potpisnice.

Članak 8.

Obaveza ponovnog uvoza

Kada se prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada za koji je dobivena suglasnost zainteresiranih zemalja, prema odredbama ove Konvencije, ne može izvršiti u skladu s odredbama ugovora, država izvoznica osigurat će da predmetni otpad bude vraćen u državu izvoznicu, preko izvoznika, ako nije moguće postići alternativne dogovore za njihovo odlaganje na način neopasan po okolinu, u roku od 90 dana od vremena kada je država uvoznica obavijestila državu izvoznicu i Tajništvo, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se zainteresirane države dogovore. S tim ciljem, država izvoznica i bilo koja Potpisnica koja je tranzitna zemlja neće se suprotstaviti, ograničiti ili spriječiti povratak ovog otpada u državu izvoznicu.

Članak 9.

Nezakonit promet

1. Za potrebe ove Konvencije, sav prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada:
  - (a) bez obavijesti svim zainteresiranim državama, u skladu s odredbama ove Konvencije, ili
  - (b) bez pristanka svih zainteresiranih država, u skladu s odredbama ove Konvencije, ili
  - (c) uz suglasnost dobivenu od zainteresiranih država krivotvorenjem, krivim tumačenjem ili prevarom, ili
  - (d) koji materijalno odstupa od dokumentacije, ili (e) koji dovodi do namjernog odlaganja (npr. na smetlište) opasnih otpada ili drugih vrsta otpada koji je u suprotnosti s ovom Konvencijom i općim načelima međunarodnog prava, smatrat će se nezakonitim prometom.
2. U slučaju prekograničnog prometa opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji se smatra nezakonitim prometom zbog ponašanja izvoznika ili proizvođača otpada, država izvoznica osigurat će da predmetni otpad:
  - (a) preuzme izvoznik ili proizvođač otpada ili, ako je potrebno, sama država izvoznica na svojoj teritoriji ili, ako to nije praktično,

(b) bude odložen u skladu s odredbama ove Konvencije, u roku od 30 dana od dana kada je država izvoznica bila obaviještena o nezakonitom prometu, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se dogovore zainteresirane države. U tu svrhu, zainteresirane Potpisnice neće se suprotstaviti, ograničavati ili sprečavati povratak tog otpada u državu izvoznicu.

3. U slučaju da je prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada nezakonit zbog ponašanja uvoznika ili odlagača, država uvoznica treba osigurati da uvoznik ili odlagač, ili ona sama, odloži predmetni otpad na način koji je neštetan za okolinu u roku 30 dana od trenutka kada je država uvoznica saznala za nezakoniti promet, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se dogovore zainteresirane države. U tu svrhu zainteresirane Potpisnice će, ako je to potrebno, surađivati na odlaganju otpada na način koji je neštetan za okolinu.

4. U slučajevima kada se odgovornost za nezakonit promet ne može pripisati izvozniku ili proizvođaču otpada, ali ni uvozniku ili odlagaču, zainteresirane Potpisnice ili druge Potpisnice, kako bude pogodno, s~tradnjom će osigurati da predmetni otpad bude odložen u što kraćem roku na način neštetan za okolinu ili u državi izvoznici ili u državi uvoznici, ili na nekom drugom odgovarajućem mjestu.

5. Svaka Potpisnica uvodi odgovarajuće domaće zakonodavstvo za sprečavanje i kažnjavanje nezakonitog prometa. Potpisnice trebaju surađivati s ciljem da se dostignu ciljevi ovog Članka.

Članak 10.

Međunarodna suradnja

1. Potpisnice će surađivati s ciljem da se poboljša i ostvari za okolinu nešteto zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada.

2. U tom cilju, Potpisnice će:

(a) Na zahtjev dati na raspolaganje obavijesti, na bilateralnoj ili multilateralnoj razini, da bi se potaklo zbrinjavanje opasnog i drugih vrsta otpada na način neštetan za okolinu, što uključuje uskladiavanje tehničkih standarda i djelovanja zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na odgovarajući način,

(b) Suradivati na praćenju učinaka odlaganja opasnog otpada na ljudsko zdravlje i okolinu,

(c) Suradivati, prema odredbama nacionalnih zakona, propisa i načela, na razvoju i primjeni novih niskootpadnih tehnologija neštetnih za okolinu i poboljšanju postojećih tehnologija s ciljem da se, u najvećoj mogućoj mjeri, spriječi nastajanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada i osiguraju djelotvornije i učinkovitije metode zbrinjavanja neštetnog za okolinu, što uključuje i analize utjecaja prihvaćanja takvih novih ili poboljšanih tehnologija na privredu, društvo i okolinu,

(d) Učinkovito suradivati, prema odredbama nacionalnih zakona, propisa i načela, na prijenosu tehnologije i sustava zbrinjavanja koji se odnose na zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada na način neštetan za okolinu. Jednako će tako suradivati na razvoju tehničkih mogućnosti Potpisnica, posebno onih koje bi mogle zahtijevati tehničku pomoć u ovom području;

(d) Suradivati na razradi odgovarajućih tehničkih uputa, odnosno postupaka.

3. Potpisnice će koristiti odgovarajuća sredstva suradnje da bi pomogle zemljama u razvoju pri primjeni podstavaka a, b, c i d stavka 2, Članka 4.

4. Imajući u vidu potrebe zemalja u razvoju, podstiče se suradnja između Potpisnica i ovlaštenih međunarodnih organizacija s ciljem da se, inter alia, potakne svijest javnosti, razvoj neštetnog zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i prihvaćanje novih niskootpadnih tehnologija.

Članak 11.

Bilateralni, multilateralni i regionalni sporazumi

1. Bez obzira na odredbe Članka 4, stavka 5, Potpisnice mogu sklapati biltateralne, multilateralne ili regionalne sporazume ili dogovore glede prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada s Potpisnicama ili nepotpisnicama Konvencije, pod uvjetom da takvi sporazumi ili dogovori ne odstupaju od načela zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na način koji je neštetan za okoliš, kako se zahtijeva ovom Konvencijom. Ovakvi sporazumi ili dogovori poticati će odredbe koje su jednako korisne za okoliš kao i odredbe ove Konvencije, posebno imajući u vidu interese zemalja u razvoju.
2. Potpisnice će obavijestiti Tajništvo o svim bilateralnim, multilateralnim ili regionalnim sporazumima i dogovorima o kojima je riječ u stavku 1, kao i o onima koje su sklopile prije stupanja ove Konvencije na snagu za njih, s ciljem nadziranja prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji se odvija u cijelosti između Potpisnica takvog sporazuma. Odredbe ove Konvencije neće utjecati na prekogranični promet u skladu s takvim sporazumima, pod uvjetom da su ti sporazumi u skladu sa zbrinjavanjem opasnog otpada i drugih vrsta otpada neštetnim za okoliš, prema zahtjevima iz ove Konvencije.

Članak 12.

Konzultacije o odgovornosti

Potpisnice će surađivati na što bržem prihvaćanju protokola kojim se utvrđuju pravila i postupci koji se odnose na odgovornost i naknade za štete nastale usljed prekograničnog prometa i odlaganja opasnog otpada i drugih vrsta otpada.

Članak 13.

Prenošenje obavijesti

1. Kad god saznaju za nesreću prilikom prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada, ili za njihovo odlaganje na način koji bi mogao predstavljati opasnost po ljudsko zdravlje i okoliš u drugim državama, Potpisnice trebaju osigurati da države na koje se to odnosi budu o tome odmah obaviještene.
2. Potpisnice će obavijestiti jedna drugu, preko Tajništva, o:
  - (a) Promjenama koje se odnose na imenovanje ovlaštenih ustanova, odnosno središta, u skladu s Člankom 5, (b) Promjenama u njihovim nacionalnim određenjima opasnog otpada, u skladu s Člankom 3; i u najkraćem roku o:
  - (c) Odlukama koje su one donijele o tome da, u potpunosti ili djelomično, nisu suglasne s uvozom opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji trebao biti odložen na području koje je pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom;
  - (d) Odlukama koje su donijele da bi ograničile ili za,branile izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, (e) Svim drugim obavijestima zahtijevanima prema stavku 4 ovog Članka.
3. Potpisnice trebaju, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, prije kraja svake kalendarske godine preko Tajništva podnijeti Konferenciji Potpisnica Konvencije izvještaj o prethodnoj kalendarskoj godini, s podacima o:
  - (a) Ovlaštenim ustanovama i središtima koje su imenovale u skladu s Člankom 5;
  - (b) Obavijestima koje se odnose na prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada; uključujući: (i) Količinu izvezenog opasnog otpada i drugih vrsta otpada, njihovu kategoriju, obilježja, odredište, sve tranzitne države i način odlaganja, kao što je navedeno u odgovoru na obavijest;
  - (ii) Količinu uvezenog opasnog otpada i drugih vrsta otpada, njihovu kategoriju, obilježja, porijeklo i način odlaganja;
  - (iii) Odlaganja koja nisu tekla prema planu;

- (iv) Nastojanja da se postigne smanjenje količine opasnog otpada ili drugih vrsta otpada uključenog u prekogranični promet;
  - (c) Obavijestima o mjerama koje su prihvatili tijekom primjene ove Konvencije;
  - (d) Obavijestima o raspoloživim prikupljenim valjanim statističkim podacima o učincima koje na ljudsko zdravlje i okolinu ima proizvodnja, prijevoz i odlaganje opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
  - (e) Obavijestima koje se odnose na bilateralne, multilateralne i regionalne sporazume i dogovore sklopljene u skladu s Člankom 11 ove Konvencije;
  - (f) Obavijestima o nesrećama koje su se dogodile tijekom prekograničnog prometa i odlaganja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i o mjerama koje su poduzete da bi se to riješilo;
  - (g) Obavijestima o mogućnostima odlaganja na području koje je pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom; (h) Obavijestima o mjerama poduzetima za razvoj tehnologija za smanjenje, odnosno izbjegavanje proizvodnje opasnog otpada i drugih vrsta otpada; I
  - (i) Svemu drugome što Konferencija potpisnica može smatrati bitnim.
4. Potpisnice trebaju, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, osigurati da kopije svake obavijesti koja se odnosi na svaki prekogranični promet opasnog materijala ili drugih vrsta otpada, kao i kopije odgovora na tu obavijest, budu poslane u Tajništvo kada to zahtijeva Potpisnica koja smatra da bi takav prekogranični promet mogao utjecati na njezinu okolinu.

Članak 14.

Financijski aspekti

1. Potpisnice su sporazumne da, u skladu s posebnim potrebama različitih regija i podregija, ustanove regionalne i podregionalne centre za obuku i prijenos tehnologije za zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada i započnu smanjenje proizvodnje otpada na najmanju mjeru. Potpisnice trebaju odlučiti o utvrđivanju odgovarajućih mehanizama financiranja na dobrovoljnoj osnovi.
2. Potpisnice će razmotriti osnivanje obrtnog fonda koji bi služio kao privremeno sredstvo u iznimnim okolnostima za smanjenje štete od nesreća uzrokovanih prekograničnim prometom opasnog otpada i drugih vrsta otpada i njihova odlaganja.

Članak 15.

Konferencija Potpisnica

1. Ovime se osniva Konferencija Potpisnica. Prvo zasjedanje Konferencije Potpisnica sazvat će Izvršni direktor Programa UN za zaštitu okoliša, najkasnije godinu dana po stupanju ove Konvencije na snagu. Potom će se normalna zasjedanja Konferencije Potpisnica održavati u redovitim razdobljima koje će odrediti Konferencija na svom prvom zasjedanju.
2. Izvanredna zasjedanja Konferencije Potpisnica održavat će se kada to Konferencija bude smatrala potrebnim, ili na pismeni zahtjev bilo koje od Potpisnica, pod uvjetom da dobije podršku od najmanje jedne trećine Potpisnica u roku od šest mjeseci po obavijesti koju tajništvo uputi Potpisnicama.
3. Konferencija Potpisnica treba konsenzusom dostići suglasnost i prihvatiti pravila postupka za sebe i za bilo koje drugo tijelo koje će osnovati, kao i financijska pravila da bi se posebno utvrdilo financijsko sudjelovanje Potpisnica ove Konvencije.
4. Potpisnice će na svom prvom zasjedanju razmotriti sve dodatne mjere potrebne da bi udovoljile svojim odgovornostima obzirom na zaštitu i očuvanje morske sredine u skladu s ovom Konvencijom.
5. Konferencija Potpisnica treba neprekidno revidirati i procjenjivati djelotvornost primjene ove Konvencije i, dodatno:

- (a) Poticati usklađivanje odgovarajućih načela, strategija i mjera za smanjivanje na najmanju mjeru štetnog djelovanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na ljudsko zdravlje i okolinu;
  - (b) Razmotriti i prihvatiti, prema zahtjevu, dopune ove Konvencije i njezinih dodataka uzimajući u obzir, inter alia, raspoložive znanstvene, tehničke i gospodarske obavijesti i obavijesti o okolini;
  - (c) Razmotriti i poduzeti dodatne djelatnosti koje mogu biti potrebne da bi se postigla svrha ove Konvencije, u svjetlu iskustva stečenog tijekom njezine primjene i primjene sporazuma i dogovora predviđenih Člankom 11;
  - (d) Razmotriti i prihvatiti protokole prema potrebi; I
  - (e) Ustanoviti takva podtjela kakva se smatraju potrebnima za provedbu ove Konvencije.
6. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane agencije, kao i sve države koje nisu Potpisnice ove Konvencije, mogu se pojavljivati kao promatrači na zasjedanjima Konferencije Potpisnica. Svako drugo tijelo ili agencija, nacionalno ili međunarodno, vladino ili nevladino, koje je kvalificirano u područjima koja se odnose na opasni otpad ili druge vrste otpada, a koje je obavijestilo Tajništvo o svojoj želji da bude zastupljeno kao promatrač na zasjedanju Konferencije Potpisnica, može dobiti pravo pristupa, osim kada se tome suprotstavlja najmanje trećina prisutnih Potpisnica. Pravo pristupa i sudjelovanje promatrača podliježe pravilima postupka kojeg će prihvatiti Konferencija Potpisnica.
7. Konferencija Potpisnica treba, tri godine po stupanju ove Konvencije na snagu; a potom najmanje svakih šest mjeseci, obaviti procjenu svoje djelotvornosti i, ako smatra potrebnim, razmotriti prihvaćanje potpune ili djelomične zabrane prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada u svjetlu najnovijih znanstvenih, ekoloških, tehničkih i gospodarskih obavijesti.

Članak 16.

Tajništvo

1. Djelatnost Tajništva bit će:

- (a) Organiziranje i pružanje usluga za sjednice iz Članaka 15. i 17;
  - (b) Priprema i slanje izvještaja koji se temelje na obavijestima dobivenima u skladu s Člancima 3, 4, 6, 11 i 13, kao i na obavijestima koje su rezultat zasjedanja podtjela osnovanih u skladu s Člankom 15. i, kada je to pogodno, na obavijestima koje dostavljaju odgovarajuća međuvladina i nevladina tijela;
  - (c) Priprema izvještaja o djelatnostima Tajništva u okviru njegovih uloga u skladu s ovom Konvencijom i podnošenje izvještaja na Konferenciji i Potpisnica.
  - (d) Osiguravanje potrebnog usklađivanja s odgovarajućim međunarodnim tijelima i, posebno, ostvarivanje upravnih i ugovornih odnosa neophodnih za djelotvorno obavljanje uloge Tajništva;
  - (e) Održavanje veza sa središtima i ovlaštenim ustanovama koje su ustanovile Potpisnice u skladu s Člankom 5. ove Konvencije;
  - (f) Prikupljanje podataka koji se odnose na odobrene lokacije i objekte u zemljama Potpisnicama raspoložive za odlaganje njihova opasnog otpada i drugih vrsta otpada, i razmjena obavijesti među Potpisnicama;
  - (g) Primanje od i prenošenje Potpisnicama obavijesti o: - izvorima tehničke pomoći i obuke, - raspoloživom tehničkom i znanstvenom znanju, - izvorima savjeta i stručnog znanja, - raspoloživosti sredstava,
- s ciljem da im se, na zahtjev, pomogne u:

- snalaženju u sustavu obavještanja iz ove Konvencije, “ zbrinjavanju opasnog otpada i drugih vrsta otpada, - tehnologijama neštetnim za okolinu u svezi s opasnim otpadom i drugim vrstama otpada, posebno niskootpadnim i bezotpadnim tehnologijama,

- procjeni odlagališnih kapaciteta i lokacija,

- odlaganju opasnih otpada i drugih vrsta otpada, i - djelovanju u iznimnim okolnostima;

(h) Dostavljanje Potpisnicama, na njihov zahtjev, obavijesti o savjetnicima ili poduzećima za inženjering koja imaju potrebno tehničko znanje u ovom području i mogu pomoći pri provjeri obavijesti o prekograničnom prometu, uskladenosti otpreme opasnog otpada i drugih vrsta otpada s odgovarajućim obavijestima, odnosno činjenicama vezanih za neštetnost za okolinu objekata predloženih za odlaganje opasnog otpada i drugih vrsta otpada, u slučajevima kada imaju razloga vjerovati da predmetnim otpadom nije rukovano na način koji je neštetan za okolinu. Takve provjere neće ići na trošak Tajništva;

(i) Pružanje pomoći Potpisnicama, na njihov zahtjev, pri utvrđivanju slučajeva nezakonitog prometa i trenutno obavještanje svih zainteresiranih Potpisnica o svim obavijestima koje se odnose na nezakoniti promet;

(j) Suradnja s Potpisnicama i odgovarajućim i ovlaštenim međunarodnim organizacijama i agencijama koje rade na pronalaženju stručnjaka i opreme za brzu pomoć državama u iznimnim okolnostima; i

(k) Obavljanje djelatnosti bitnih za ostvarenje ciljeva ove Konvencije koje će utvrditi Konferencija Potpisnica. 2. Ulogu Tajništva privremeno će obavljati Program UN za zaštitu okoliša, do završetka prvog zasjedanja Konferencije Potpisnica koje će se održati u skladu s Člankom 15.

3. Na prvom zasjedanju Konferencija Potpisnica treba odrediti Tajništvo, od postojećih ovlaštenih međuvladinih organizacija koje su potpisale da su voljne obavljati ulogu Tajništva prema odredbama Konvencije. Na ovom zasjedanju Konferencija Potpisnica će također ocijeniti provedbu uloga koje je imalo prelazno Tajništvo, posebno u skladu sa stavkom 1. gore i odlučiti o strukturama odgovarajućima za ove djelatnosti.

Članak 17.

Izmjene i dopune Konvencije

1. Svaka Potpisnica može predložiti izmjene i dopune ove Konvencije, a svaka od Potpisnica protokola može predložiti izmjene i dopune tog protokola. Takve izmjene i dopune uzet će u obzir, inter alia, bitna znanstvena i tehnička dostignuća.
2. Izmjene i dopune ove Konvencije prihvatit će se na zasjedanju Konferencije Potpisnica. Izmjene i dopune svih protokola prihvaćat će se na sastanku Potpisnica predmetnog protokola. Tekst predloženih izmjena i dopuna ove Konvencije ili bilo kojeg protokola, ako nije drugačije navedeno u samom protokolu, Potpisnicama će dostaviti Tajništvo najmanje šest mjeseci prije sastanka na kojem će biti predložene na prihvaćanje. Tajništvo će predložene izmjene i dopune dostaviti i supotpisnicima ove Konvencije kao obavijest.
3. Potpisnice će nastojati dostići sporazum o svim predloženim izmjenama i dopunama ove Konvencije konsenzusom. Ako se iscrpe sve mogućnosti oko konsenzusa, a sporazum se ne postigne, zadnja mogućnost za prihvaćanje izmjena i dopuna je troćetvrtinskom većinom prisutnih Potpisnica koje glasuju na zasjedanju; potom će depozitar izmjene i dopune predložiti svim Potpisnicama na potvrđivanje, odobrenje, formalnu potvrdu ili prihvaćanje.
4. Postupak opisan u stavku 3, gore, primjenjivat će se na izmjene i dopune svakog protokola, osim kada su dvije trećine Potpisnica tog protokola prisutne i glasuju na zasjedanju, što je dostatno za njegovo prihvaćanje.

5. Instrumenti za potvrđivanje, odobrenje, formalnu potvrdu ili prihvaćanje izmjena i dopuna pohranit će se kod depozitara. Izmjene i dopune koje su prihvaćene u skladu sa stavcima 3. i 4. gore stupit će na snagu za Potpisnice koje su ih prihvatile devedesetog dana nakon što je depozitar primio instrumente potvrđivanja, odobrenja, formalne potvrde ili prihvaćanja od strane najmanje tri četvrtine Potpisnica koje su prihvatile izmjene i dopune predmetnog protokola, osim ako je protokolom drugačije određeno. Dopune će stupiti na snagu za sve druge Potpisnice devedesetog dana po podnošenju instrumenta na potvrđivanje, odobrenje, formalnu potvrdu ili prihvaćanje izmjena i dopuna od strane tih Potpisnica.

5. Za potrebe ovog Članka "Potpisnice koje su prisutne i glasuju" znači Potpisnice koje su prisutne i dale su svoj glas za ili protiv.

Članak 18.

Prihvaćanje i izmjene i dopune dodataka

1. Dodaci ovoj Konvenciji ili bilo kojem protokolu tvorit će sastavni dio ove Konvencije, ili protokola o kojemu je riječ i, osim kada je izričito određeno drugačije, pozivanje na ovu Konvenciju ili njezine protokole istodobno predstavlja i pozivanje na bilo koji njezin dodatak.

Takvi dodaci ograničit će se na znanstvena, tehnička i upravna pitanja.

2. Na prijedlog, prihvaćanje i stupanje na snagu dopunskih dodataka ovoj Konvenciji ili dodataka protokolu primjenjivat će se sljedeći postupak, osim kada je u nekom protokolu drugačije predviđeno:

(a) Dodaci ovoj Konvenciji i njezini protokoli trebaju biti predloženi i prihvaćeni u skladu s postupkom iznesenim u Članku 17, stavcima 2, 3 i 4;

(b) Svaka Potpisnica koja nije u mogućnosti prihvatiti dopunske dodatke ovoj Konvenciji ili dodatke nekome od protokola kojemu je Potpisnica, o tome treba pismeno obavijestiti depozitara u roku od šest mjeseci od obavijesti depozitara o prihvaćanju.. Potpisnica može u svakom trenutku zamijeniti raniju izjavu o primjedbama na dodatke njihovim prihvaćanjem, čime će dodaci stupiti na snagu za tu Potpisnicu;

(c) Po isteku šest mjeseci od datuma odašiljanja obavijesti od strane depozitara, dodatak stupa na snagu za sve Potpisnice ove Konvencije ili bilo kojeg predmetnog protokola koje nisu dostavile obavijest u skladu s odredbama podstavka (b), gore.

3. Prijedlog, prihvaćanje i stupanje na snagu izmjena i dopuna dodataka ovoj Konvenciji ili bilo kojem protokolu podliježu istom postupku kao prijedlog, prihvaćanje i stupanje na snagu dodataka Konvenciji ili dodataka protokolu. Dodaci i njihove izmjene i dopune trebaju, inter alia, u cijelosti uvažavati odgovarajuća znanstvena i tehnička dostignuća.

4: Ako dopunski dodatak ili izmjene i dopune dodataka traie i izmjene i dopune ove Konvencije ili bilo kojeg protokola, dopunski ili izmijenjeni i dopunjeni dodatak neće stupiti na snagu prije nego izmjene i dopune ove Konvencije ili protokola stupe na snagu.

Članak 19.

Provjera

Svaka Potpisnica koja ima razloga vjerovati da druga Potpisnica djeluje ili je djelovala tako da krši obveze iz ove Konvencije može o tome obavijestiti Tajništvo, a u takvom slučaju treba istovremeno i trenutno obavijestiti, izravno ili preko Tajništva, Potpisnicu na koju se odnose optuibe. Sve važne obavijesti Tajništvo bi trebalo dostaviti Potpisnicama.

Članak 20.

Rješavanje sporova

1. U slučaju spora među Potpisnicama u pogledu tumačenja i primjene, ili pridržavanja odredbi ove Konvencije ili bilo kojeg njezina protokola, potražiti će rješenje spora pregovorima ili bilo kojim drugim miroljubivim sredstvima po vlastitom izboru.
  2. Ako strane u sporu nisu u stanju svoj spor riješiti na način naveden u prethodnom stavku spor će se, ako se strane u sporu suglase, predati Međunarodnom sudu ili arbitraži pod uvjetima određenima u Dodatku VI o arbitraži. Nefedutim, ako se ne uspije postići zajednički sporazum niti po iznošenju spora pred Međunarodnim sudom ili arbitražom, to Potpisnice ne oslobada odgovornosti da nastave tražiti rješenje spora sredstvima navedenima u stavku i.
  3. Pri potvrđivanju, prihvaćanju, odobravanju, formalnoj potvrdi ili pristupanju ovoj Konvenciji, ili u bilo kojem trenutku nakon toga, država ili organizacija za političko, odnosno gospodarsko udruživanje može izjaviti da u odnosu s bilo kojom Potpisnicom koja prihvaća iste obveze i sama prihvaća kao obvezujuće, ipso facto i bez posebnog sporazuma, sljedeće:
(a) predavanje spora Međunarodnom sudu; odnosno (b) arbitražu u skladu s postupcima utvrđenima u Dodatku VI.
- O takvoj izjavi treba biti pisrieno obaviješteno Tajništvo koje će tu obavijest prenijeti Potpisnicama.

Članak 21.

Potpisivanje

Ova Konvencija bit će otvorena za potpisivanje državama, Namibiji koju u Ujedinjenim narodima predstavlja Vijeće za Namibijs i organizacijama za političko, odnosno gospodarsko udruživanje, u Baselu 22. 3. 1889, u Saveznom Ministarstvu za vanjske poslove švicarske u Bernu od 23. 3. 1989. do 30. e. 1989, kao i u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku od i. 7. 1989. do 22. 3. 1990.

Članak 22.

- Potvrđivanje, prihvaćanje, formalna potvrda i odobrenje 1. Ova Konvencija podliježe potvrđivanju, prihvaćanju ili odobrenju od strane država i Namibije, koju predstavlja Vijeće za Namibiju Ujedinjenih naroda, kao i formalnoj potvrdi ili odobrenju od strane organizacija ze, političko, odnosno gospodarsko udruživanje. Instrumenti potvrđivanja, prihvaćanja, formalne potvrde ili odobrenja trebaju se pohraniti kod depozitara.
2. Bilo koja organizacija iz stavka i, gore, koja postane Potpisnica ove Konvencije dok niti jedna od zemalja njezinih Članica nije Potpisnica Konvencije bit će vezana svini obvezama iz Konvencije. U slučaju takvih organizacija čije je jedna ili više zemalja Članica Potpisnica Konvencije, organizacija i njezine države članice odlučit će o svojim odgovornostima za izvršenje svojih obveza prema ovoj Konvenciji. U takvim slučajevima, organizacije i države članice neće moći istodobno ostvarivati prava prema Konvenciji.
  3. U instrumentima za formalno potvrđivanje ili odobrenje, organizacije navedene u stavku i, gore, izjasnit će se o opsegu svojih ovlasti u odnosu na pitanja koja se rješavaju ovom Konvencijom. Ove organizacije također će obavijestiti depozitara, koji će obavijestiti Potpisnice. o svim bitnim promjenama u opsegu njihovih ovlasti.

Članak 23.

Pristupanje

1. Ova Konvencija bit će otvorena za pristupanje državama, Namibiji koju u Ujedinjenim narodima predstavlja Vijeće za Namibiju i organizacijama za političko, odnosno gospodarsko udruživanje, dan nakon datuma njezina zatvaranja za potpisivanje. Instrumenti pristupanja bit će pohranjeni kod depozitara.

2. U instrumentima pristupanja, organizacije iz stavka 1, gore; izjasnit će se o stupnju svojih ovlasti u svezi s pitanjima koja obuhvaća ova Konvencija. Ove organizacije također će obavijestiti depozitora o svim bitnim promjenama u pogledu opsega njihovih ovlasti.
3. Odredbe Članka 22, stavka 2, primjenjivat će se na organizacije za političko, odnosno gospodarsko udruživanje koje pristaju na ovu Konvenciju.

Članak 24.

Pravo glasa

1. Osim kada se primjenjuju odredbe iz stavka 2, dolje, sve Potpisnice ove Konvencije imat će jedan glas.
2. Organizacije za političko, odnosno gospodarsko udruživanje, u pitanjima iz okvira njihovih ovlasti, a u skladu s Člankom 22, stavkom 3, Člankom 23, stavkom 2, koristit će svoje pravo glasa s brojem glasova jednakim broju njihovih zemalja Članica koje su Potpisnice Konvencije ili odgovarajućeg protokola. Takve organizacije neće koristiti svoje pravo glasa kada ga budu koristile njihove države članice, i obratno.

Članak 25.

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupit će na snagu devedesetog dana po pohranjivanju dvadesetog instrumenta potvrđivanja, prihvaćanja, formalne potvrde, odobrenja ili pristupanja.
2. Za svaku državu ili organizaciju političkog, odnosno gospodarskog udruživanja koja potvrdi, prihvati, odobri ili formalno potvrdi ovu Konvenciju ili joj pristupi po datumu pohranjivanja dvadesetog instrumenta potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja, formalne potvrde ili pristupanja, ova će Konvencija stupiti na snagu devedesetog dana nakon dana pohranjivanja instrumenata potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja, formalne potvrde ili pristupanja od strane te države ili organizacije političkog, odnosno gospodarskog udruživanja.
3. Za potrebe iz stavka 1 i 2, gore, instrumenti pohranjeni od strane organizacije političkog, odnosno gospodarskog udruživanja neće se pribrajati instrumentima koje su pohranile države članice takvih organizacija.

Članak 26. Ograde i deklaracije

1. U odnosu na ovu Konvenciju ne može biti ograda ili iznimaka.
2. Stavak 1 ovog Članka ne sprečava državu ili organizaciju političkog, odnosno gospodarskog udruživanja da pri potpisivanju, potvrđivanju, prihvaćanju, odobravanju, formalnom potvrđivanju ili pristupanju na ovu Konvenciju izda deklaracije ili izjave, bez obzira kako će se zvati, s ciljem da, inter alia, uskladi svoje zakone i propise s odredbama Konvencije, pod uvjetom da takvim deklaracijama ili izjavama ne namjerava odstraniti ili izmijeniti zakonske učinke odredbi Konvencije tijekom njezine primjene u toj državi.

Članak 27.

Istupanje

1. U bilo kojem trenutku, a tri godine nakon što ova Konvencija stupi na snagu za neku Potpisnicu, može ta Potpisnica istupiti iz Konvencije putem pismene obavijesti depozitaru.
2. Istupanje stupa na snagu godinu dana po uručenju obavijesti depozitaru, ili nekog kasnijeg datuma navedenog u obavijesti.

Članak 28.

Depozitar Glavni tajnik Ujedinjenih naroda bit će depozitar za ovu Konvenciju i sve njezine protokole.

Članak 29.

Vjerotijestojni tekstovi

Izvorni tekstovi ove Konvencije na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španjolskom jeziku jednako su vjerodostojni.
U SUGLASNOSTI S TIME, dolje potpisani koji za to imaju sva potrebna ovlaštenja, potpisali su ovu Konvenciju. Učirijeno u Baselu dana 22. ožujka 1989.

Dodatak I
KATEGORIJE OTPADA KOJEGA TREBA NADZIRATI

Tokovi otpada

- Y1 Klinički otpad nastao medicinskim tretmanom u bolnicama, medicfnskim centrima i klinikama
  - Y2 Otpad iz proizvodnje i pripreme farmaceutskih proizvoda
  - Y3 Otpadni farmaceutski proizvodi, preparati i lijekovi
  - Y4 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene biocida i fitofarmakoloških proizvoda
  - Y5 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene kemikalija za zaštitu drveta
  - Y6 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene organskih otapala
  - Y7 Otpad iz toplinske obrade i postupaka otpuštanja uz primjenu cijanida
  - Y8 Otpadna nafta neupotrebljiva za namjeravanu primjenu
  - Y9 Otpadne smjese ulje-voda, ugljikohidrati-voda, emulzije
  - Y10 Otpadne materije i predmeti koji sadrže ili su zagađeni polikloriranim bifenilima (PCB), odnosno polikloriranim terfenilima (PCT), odnosno polibroriiranim bifenilima (PBB)
  - Y11 Otpadni katranski ostaci iz procesa prerade nafte, destilacije ili bilo kojeg pirolitičkog postupka
  - Y12 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene tiskarskog crnila, raznih vrsta boja, pigmenata, običnih i uljnih lakova
  - Y13 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene smola, lateksa (kaučukovo mlijeko), plastifikatora i ljepila
  - Y14 Otpadne kemijske materije iz djelatnosti istraživanja i razvoja, nastavnih djelatnosti koje nisu identificirane, odnosno koje su nove, a čije djelovanje na čovjeka, odnosno okolinu nije poznato
  - Y15 Otpad eksplozivne naravi koji ne potpada pod drugo zakonodavstvo
  - Y16 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene fotografskih kemikalija i materijala za izradu fotografija
  - Y17 Otpad koji nastaje pri površinskoj obradi metala i plastika
  - Y18 Ostaci nastali pri odlaganju industrijskog otpada
- Otpad koji sadrži
- Y19 Metalne karbonile
  - Y20 Berilij, spojeve berilija
  - Y21 šestovalentne spojeve kroma
  - Y22 Spojeve bakra
  - Y23 Spojeve cinka
  - Y24 Arsen, spojeve arsena
  - Y25 Selen, spojeve selena
  - Y26 Kadmij, spojeve kadmija .
  - Y27 Antimon, spojeve a,ntimona
  - Y28 Telur, spojeve telura
  - Y29 Živu, spojeve žive
  - Y30 Talij, spojeve talija

Y31 Olovo, spojeve olova
Y32 Neorganske spojeve flora, osim kalcijeva florida
Y33 Neorganske cijanide
Y34 Kisele otopine ili kiseline u čvrstom stanju
Y35 Otopine baza ili baze u čvrstom stanju
Y36 Azbest (prah i vlakna)
Y37 Organske spojeve fosfora
Y38 Organske cijanide
Y39 Fenole; spojeve fenola uključujući i klorofenole
Y40 Etere
Y41 Halogenizirana organska otapala
Y42 Organska otapala osim halogeniziranih otapala
Y43 Sve kogeneri (cogenerator) polikloriranog dibenzofurana
Y44 Sve kogeneri (cogenerator) polikloriranog dibenzo-p-dioksida
Y45 Organske spojeve halogena, osim tvari navedenih u ovom Dodatku (npr. Y39, Y41, Y42, Y44)

Dodatak II

KATEGORIJE OTPADA KOJI ZAHTIJEVA POSEBNU PAŽNJU

Y46 Otpad prikupljen iz kućanstva
Y47 Ostaci od spaljivanja kućnog otpada

Dodatak III

POPIS OPASNIH OBILJEŽJA

Klasa UN Oznaka Obilježja

H 1 Eksploziv

Eksplozivne materije ili otpad krute su ili tekuće materije ili otpad (ili smjesa materija ili otpada) koje su same po sebi sposobne da kemijskom reakcijom proizvedu plin takve temperature i tlaka i takvom brzinom da izazovu štete za okolinu.

H3 Zapaljive tekućine

Riječ "Zapaljiv" ima isto značenje kao "upaljiv". Zapaljive tekućine su tekućine ili smjese tekućina, ili tekućine koje sadrže krute tvari u otopini ili suspenziji (primjerice boje, lakovi, uljni lakovi itd, ali bez tvari ili otpada koje spadaju u drugu klasu radi njihovih opasnih obilježja), a koje oslobadaju zapaljive pare pri temperaturi koja nije viša od 80,5°C kod probe u zatvorenoj posudi, ili nije viša od 85,8°C kod probe u otvorenoj posudi. (Budući da rezultati ovih proba nisu izravno usporedivi, a čak i pojedini rezultati iste probe variraju, propisi koji odstupaju od gornjih vrijednosti radi takvih razlika u duhu su ove definicije).

4.1 H4.1 Zapaljive krute tvari

Krute tvari ili kruti otpad, osim onih koje su klasificirane kao eksplozivi i koje se u uvjetima prijevoza smatraju lako gorivima, ili mogu usljed trenja podržati vatru:

4.2. H4.2 Tvari ili otpad podložni samozapaljenju

4.3 H4.3 Tvari ili otpad podložni samozagrijavanju u uobičajnim uvjetima prijevoza, ili zagrijavanju pri dodiru sa zrakom, podložne su zapaljenju. Tvari ili otpad koji u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove

Tvari ili otpad koji su u dodiru s vodom podložni samozapaljenju ili ispuštanju zapaljivih plinova u opasnim količinama.

5. 1 H5. 1 Oksidacija

Tvari ili otpad koji sami po sebi nisu zapaljivi, ali ispuštajući kisik mogu uzrokovati ili doprinijeti zapaljenju drugih materijala.

5.2 H5.2 Organski peroksidi

Organske tvari ili otpad koji sadrži dvovalentnu -o-o-strukturu toplinski su nestabilne tvari koje mogu biti izložene egzotermičkom samoubranom razlaganju.

6. 1 He. 1 Otrovi (akutno djelovanje)

Tvari ili otpad koji su u stanju izazvati smrt ili ozbiljnu povredu ili štetu ljudskome zdravlju u slučaju da se progutaju ili udahnu ili unesu preko kože.

B.2 H6.2 Infektivne tvari

Tvari ili otpad koji sadrži žive mikroorganizme ili njihove toksine za koje se zna ili sumnja da uzrokuju bolesti životinja i ljudi.

H8 Korozivi

Tvari ili otpad koji kemijskim djelovanjem izazivaju ozbiljna oštećenja kada su u dodiru sa živim tkivom ili će, u slučaju istjecanja, oštetiti ili čak uništiti druge predmete ili prijevozna sredstva; one mogu izazvati i druge opasnosti.

H10 Oslobađanje otrovnih plinova u dodiru sa zrakom i vodom

Tvari ili otpad koji u reakciji sa zrakom ili vodom mogu osloboditi otrovne plinove u opasnim količinama.

H11 Toksične materije (naknadno ili kronično djelovanje)

Tvari ili otpad koji, ako se udahnu ili progutaju, ili ako prodru kroz kožu, mogu izazvati naknadno ili kronično djelovanje, uključujući karcinogenost.

H12 Ekološki toksične materije

Tvari ili otpad koji, ako se ispuste, predstavljaju ili mogu predstavljati trenutnu ili naknadnu opasnost za okolinu svojom bioakumulacijom, odnosno toksičnim učinkom na biotički sustav.

H13 Koji je u stanju nakon odlaganja proizvesti drugu materiju što će imati neko od gore navedenih, obilježja, kao npr. kod ocjeđivanja.

Probe Potencijalna opasnost koju predstavljaju određene vrste otpada nije u potpunosti dokumentirana; probe kojima

bi se količinski prikazale ove opasnosti ne postoje. Potrebna su daljnja istraživanja da bi se razvila sredstva za iskazivanje obilježja potencijalne opasnosti koju ovaj otpad predstavlja za čovjeka, odnosno okolinu. Standardizirane probe izvode se na čistim materijama i materijalima. Mnoge zemlje razvile su svoje probe koje se mogu primjenjivati na materijale navedene u Dodatku I, s ciljem da se utvrdi da li ti materijali pokazuju bilo koje od obilježja navedenih u ovom Dodatku.

Dodatak IV

DJELATNOSTI ODLAGANJA

A. DJELATNOSTI KOJE NE OTVARAJU MOGUĆNOST REGENERACIJE, RECIKLAŽE, PRERADE, IZRAVNE PONOVNE UPOTREBE ILI ALTERNATIVNIH UPOTREBA IZVORA

U odsječku A obuhvaćene su sve djelatnosti odlaganja koje se pojavljuju u djelovanju.

D1 Odlaganje u ili na zemljištu (npr. odlagalište itd.) D2 Obrada zemljišta (npr. biodegradacija tekućina i mulja ispuštenih u tlo, itd.)

D3 Duboko injektiranje (npr. injektiranje pumpabilnog ispusta u bunare, solne kupole ili prirodna odlagališta)

D4 Površinski bazeni (npr. odlaganje tekućeg i muljnog ispusta u jame, jezera ili lagune, itd.)

- D5 Posebno pripremljeno odlagalište (npr. odlaganje u obložene odvojene pregratke s poklopcem, odvojene međusobno i od prirodne okoline, itd.)
- D6 Oslobođanje u vodnu masu, osim mora/oceana
- D7 Ispuštanje u mora/oceane, uključujući odlaganje na morsko dno
- D8 Biološka obrada koja nije specificirana nigdje drugdje u ovom Dodatku, a koja daje konačne spojeve i smjese koje se odlažu jednim od postupaka iz Odsječka A
- D9 Fizikalno-kemijska priprema koja nije specificirana nigdje drugdje u ovom Dodatku, a koja daje konačne spojeve i smjese koje se odlažu jednim od postupaka iz Odsječka A (npr. isparavanje, sušenje, kalcinacija, neutralizacija, taloženje, itd.)
- D10 Spaljivanje na tlu
- D11 Spaljivanje na moru
- D12 Trajno skladištenje (npr. smještanje spremnika u rudnike, itd.)
- D13 Stapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka iz Odsječka A
- D14 Prepakiranje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka iz Odsječka A
- D15 Skladištenje pridržavajući se bilo kojeg od postupaka iz Odsječka A

**B. DJELATNOSTI KOJE MOGU OTVORITI MOGUĆNOST REGENERACIJE,
RECIKLAŽE, PRERADE, IZRAVNE PONOVDNE UPOTREBE ILI ALTERNATIVNIH
UPOTREBA IZVORA**

- U odsječku B sadržane su sve djelatnosti koje se odnose na materijale koji se pravno definiraju ili smatraju opasnim otpadom, a koji bi inače bili predviđeni za postupke iz Odsječka A
- R1 Primjena kao goriva (osim izravnog spaljivanja) ili drugi načini proizvodnje energije
  - R2 Reciklaža/prerada otapala
  - R3 ReCiklaža/prerada tvari koje se ne koriste kao otapala
  - R4 Reciklaža/prerada metala i metalnih spojeva
  - R5 Reciklaža/prerada drugih neorganskih materijala
  - R6 Regeneracija kiselina i baza
  - R7 Regeneracija sastojaka koji se koriste za suzbijanje zagađenja
  - R8 Regeneracija sastojaka iz katalizatora
  - R9 Ponovna prerada iskorištene nafte ili drugi načini ponovne upotrebe nafte
  - R10 Priprema zemljišta korisna za poljoprivredu i ekološka poboljšanja
  - R11 Upotreba otpadnog materijala dobivenog iz bilo kojeg od postupaka pobrojanih od R1-R10
  - R12 Razmjena otpada radi podvrgavanja bilo kojem od postupaka pobrojanih od R1-R11
  - R13 Skupljanja materijala predviđenog za bilo koji od postupaka u Odsječku B

Dodatak V A

PODACI KOJE TREBA DATI UZ OBAVIJEST

1. Razlozi za izvoz otpada
2. Izvoznik otpada 1/
3. Proizvođač(i) otpada i mjesto nastanka i/
4. Odlagač otpada i stvarna lokacija odlaganja 1/
5. Planirani prevoznik(ci) otpada ili njegov zastupnik, ako je poznat 1/
6. Zemlja izvoza otpada Ovlaštena ustanova 2/
7. Očekivane tranzitne zemlje Ovlaštena ustanova 2/ž
8. Zemlja uvoznica otpada Ovlaštena ustanova 2/
9. Opća ili pojedinačna obavijest
10. Planirani datum(i) otpreme i vremensko razdoblje u kojemu će otpad biti izvezen, i predloženi itinerar (uključujući ulazak i izlazak) 3/

11. predviđena prijevozna sredstva (cestovna, željeznička, zračna, kopneni i vodeni putovi)
12. Obavijest o osiguranju 4/
13. Odredište i fizički opis otpada, uključujući Z broj i UN broj i njegov sastav 5/, kao i obavijesti o svim posebnim manipulacijskim zahtjevima uključujući odredbe za iznimne okolnosti u slučaju nesreće
14. predviđeni tip pakovanja (rasuto, u bačvama, tanker)
15. Procijenjena količina u težini/zapremini 8/
16. Proces kojim je otpad proizveden 7/
17. Za otpade navedene u Dodatku I, klasifikacija iz Dodataka III: opasna obilježja, H broj, UN klasa
18. Metoda odlaganja prema Dodatku IV
19. Izjava proizvođača i izvoznika otpada o točnosti obavijesti
20. Obavijesti (uključujući i tehnički opis postrojenja) dostavljene izvozniku ili proizvođaču od odlagača otpada na temelju kojih je odlagač procijenio da nema razloga sumnjati da će se otpadom manipulirati na način koji bi bio štetan za okolinu u skladu sa zakonima i propisima zemlje uvoznice.
21. Obavijesti o ugovoru između izvoznika i odlagača.

Napomene 1/ Puno ime i adresa, broj telefona, teleksa ili telefaksa i ime, adresa, broj telefona, teleksa ili telefaksa osobe za kontakt.

27 Puno ime i broj telefona, teleksa ili telefaksa.

3/ U slučaju opće obavijesti koja pokriva nekoliko otprema, očekivane datume svake otpreme ili, ako nisu poznati, traži se očekivana učestalost otprema.

4/ Dostaviti obavijesti o odgovarajućim zahtjevima za osiguranje i način na koji im udovoljava izvoznik, prijevoznik i odlagač.

5/ Priroda koncentracije najopasnijih sastojaka, u pogledu toksičnosti i drugih opasnosti koje otpad predstavlja i pri manipuliranju i u vezi s metodom odlaganja.

6/ U slučaju opće obavijesti koja pokriva nekoliko otprema, zahtijeva se procijenjena ukupna količina i procijenjene količine svake pojedinačne otpreme.

7/ U slučaju kada je potrebno radi procjene opasnosti i utvrđivanja pogodnosti predloženog postupka. Dodatak V B

PODACI KOJE TREBA SADRŽAVATI DOKUMENT O PROMETU

1. Izvoznik otpada 1/

2. Proizvođač(i) otpada i mjesto nastanka 1/
3. Odlagač otpada i stvarna lokacija odlaganja 1/
4. Prevoznik(ci) otpada ili njegov zastupnik
5. Predmet opće ili pojedinačne obavijesti
6. Datum početka prekograničnog prometa i datum(i) i potpis na primki svake od osoba koja preuzima odgovornost za otpad
7. predviđena prijevozna sredstva (cestovna, željeznička, kopneni i vodeni putovi, morska, zračna) uključujući i zemlje izvoznice, tranzitne zemlje i zemlje uvoznice, točku ulaska i izlaska kada su one utvrđene
8. Opći opis otpada (fizikalno stanje, odgovarajući naziv UN za otpremu i klasa, UN broj, Y broj i H broj, kada je primjenjivo)
9. Obavijesti o posebnim manipulacijskim zahtjevima, uključujući i odredbe za iznimne okolnosti u slučaju nesreće
10. Tip i broj paketa

11. Količina u težini/zapremini

12. Izjava proizvođača i izvoznika o točnosti obavijesti

13. Izjava proizvođača i izvoznika otpada o tome da nema prigovora ovlaštenih ustanova svih zainteresiranih država koje su Potpisnice

14. Potvrda odlagača o prijemu u označenom odlagališnom objektu i navođenje metoda odlaganja i približnog datuma odlaganja.

Napomene Podaci potrebni za dokument o prometu trebaju s dokumentom zahtijevanim prema pravilima o prijevozu, gdje je moguće, biti objedinjeni u jedan dokument. Kada to nije moguće, podaci se trebaju dopunjavati, a ne udvostručavati s podacima zahtijevanim prema pravilima o prijevozu. Dokument o prometu sadržavat će upute o tome tko treba osigurati podatke i ispuniti svaki obrazac.

i/ Puno ime i adresa, broj telefona, teleksa ili telefaksa i ime, adresa broj telefona, teleksa ili telefaksa osobe kojoj se treba obratiti u iznimnim okolnostima.

Dodatak VI ARBITRAŽA

Članak 1.

Ako sporazum o kojemu je riječ u Članku 20. ove Konvencije ne određuje drugačije, arbitražni postupak provodit će se u skladu s Člancima 2. do 10, dolje.

Članak 2.

Strana tražilac arbitraže obavijestit će Tajništvo da su se Potpisnice suglasile da spor podnesu na arbitražu u skladu sa stavkom 2. ili stavkom 3. Članka 20, posebno navodeći Članke Konvencije o čijem tumačenju i primjeni je riječ. Tajništvo će takvu primljenu obavijest proslijediti svim

Potpisnicama Konvencije.

Članak 3.

Arbitražno vijeće treba se sastojati od tri Člana. Svaka od strana u sporu imenovat će arbitra, a dva tako imenovana arbitra sporazumno će odrediti trećega, koji će biti predsjedavajući arbitražnog vijeća. Ovaj arbitar neće biti sunarodnjak niti jedne od strana u sporu, niti će imati stalno mjesto prebivanja na teritoriju jedne od strana, niti će biti zaposlen kod njih, niti će imati veze sa slučajem u bilo kakvoj drugoj ulozi.

Članak 4.

1. Ako predsjedatelj arbitražnog tijela nije imenovan u roku od dva mjeseca po imenovanju drugog arbitra, treba da odrediti Glavni tajnik Ujedinjenih naroda, na zahtjev jedne od strana, u roku od sljedeća dva mjeseca.

2. Ako jedna od strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca po prijemu zahtjeva, druga strana može obavijestiti Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda koji će odrediti predsjedatelja arbitražnog vijeća u roku od daljnja dva mjeseca. Kada je ovaj imenovan, predsjedatelj arbitražnog vijeća zahtijevat će od strane koja nije imenovala arbitra da to učini u roku od dva mjeseca. Po isteku tog vremena, on će obavijestiti Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, koji će to imenovanje provesti u sljedeća dva mjeseca.

Članak 5.

1. Arbitražno vijeće treba donijeti svoju odluku u skladu s međunarodnim zakonima i odredbama ove Konvencije.

2. Svako arbitražno vijeće konstituirano prema odredbama ovog Dodatka izradit će svoja proceduralna pravila.

Članak 6:

1. Odluka arbitražnog vijeća o postupku i sadržaju donijet će se većinom glasova njegovih članova.
2. Vijeće može poduzeti sve odgovarajuće mjere da bi utvrdilo činjenice. Po zahtjevu jedne od strana moguće je predložiti osnovne privremene mjere zaštite.
3. Strane u sporu osigurat će svu potrebnu ispomoć za djelotvorno provođenje postupaka.
4. Odsutnost ili nemar jedne strane u sporu ne čini zapreku postupku.

Članak 7.

Vijeće može saslušati i utvrditi protuzahjeve koji izravno proizlaze iz predmeta spora.

Članak 8.

Ako arbitražno vijeće ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškove za vijeće, uključujući i naknade njegovim članovima, snosit će podjednako strane u sporu. Vijeće će voditi evidenciju o svojim troškovima, a o tome će stranama podnijeti konačni obračun.

Članak 9.

Svaka strana koja u pitanju spora ima interes pravne naravi na koji može utjecati odluka o slučaju, može se umiješati u postupak uz pristanak vijeća.

Članak 10.

1. Vijeće će svoju odluku donijeti u roku od pet mjeseci od dana kada je ustanovljeno, osim ako bude smatralo potrebnim da produži vremenski rok za razdoblje ne duže od pet mjeseci.
2. Odluka arbitražnog vijeća bit će popraćena obrazloženjem. Bit će konačna i obvezujuća za strane u sporu.
3. Svaki spor koji može nastati između strana u pogledu tumačenja ili izvršenja odluke bilo koja strana može dostaviti arbitražnom vijeću koje je donijelo odluku, ili, ako je ono nedostupno, drugom vijeću koje je u tu svrhu osnovano na isti način kao i prvo.